

PATVIRTINTA:  
2021 m. gegužės 12 d. LDF Visuotiniame – ataskaitiniame susirinkime,  
protokolo Nr. 1



# ETIKOS KODEKSAS



## Tarptautinės dziudo federacijos Etikos kodeksas

### 1. ĮVADAS

Dziudo - olimpinė sporto šaka nuo 1964 m. buvo sukurta Jigoro Kano 1882-aisiais m., kaip kovos menų šaka, kurios pagrindiniai tikslai yra vyrų ir moterų fizinis ir intelektualinis lavinimas.

Tarptautinė dziudo federacija, vadovaudamasi pagrindiniais principais, kuriais yra pagrįstas dziudo, sudarė Etikos kodeksą, pritaikytą kiekvienam dziudo užsiimančiam asmeniui. Šis Etikos kodeksas atspindi pagrindinius Tarptautinio olimpinio komiteto Etikos kodekso principus, kuriais privalu vadovautis ir jų paisyti.

Taigi, Tarptautinė dziudo federacija (IJF), jos nariai ir kiekvienas IJF renginius rengiantis asmuo turi taikyti šias šviečiamąsias vertybes ir elgesio kodeksą, bei užtikrinti, kad Etikos kodekso būtų paisoma visose srityse, vietose ir visomis aplinkybėmis (varžybų, treniruočių vietoje, žiniasklaidos platformose ir pan.).

### 2. TARPTAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ETIKOS KODEKSAS

#### GARBĖ

Asmens garbės apsauga yra pagrindinis olimpizmo reikalavimas.

Dalyviai neturi būti diskriminuojami dėl rasės, lyties, lytinės orientacijos, tautinės kilmės, religijos, filosofinių ar politinių pažiūrų, vedybinio ar kito statuso.

Dopingas yra griežtai draudžiamas visais veiklos lygmenimis. Būtina atidžiai paisyti Pasaulinio antidopingo kodekso nuostatų.

Dalyviams draudžiama priekabiauti bet kokia forma, įskaitant fizinį, profesinį, religinį, politinį, hierarchinį, seksualinį ir fizinį ar protinį priekabiavimą.

Vertinant pagal lažybų kontekstą, taip pat **olimpinių žaidynių dalyviams** draudžiama bet kokiais sporto etikai prieštaraujančiais būdais pažeisti kilnaus sportinio elgesio principą, nesportiškai elgtis arba bandyti daryti įtaką varžybų ar kurios nors jų dalies eigai ar rezultatams.

Visi IJF vadovai ir pareigūnai, atitinkamo žemyno, nacionalinio ir kito lygio narių institucijos įsipareigoja gerbti Olimpinės chartijos ir TOK, ir IJF etikos kodekso nuostatas (naudojant terminą „Olimpinės šalys“, turima omenyje IJF ir jos struktūras bei olimpines institucijas).

### 3. VARŽOVAI

*Varžovai, ypač čempionai, yra dziudo sporto šakos veidas. Jie savo elgesiu privalo demonstruoti šios sporto šakos šviečiamąsias vertybes ir etiką.*

***Čempionai dziudo įvaizdj formuoja tiek užlipę ant tatamio, tiek nulipę nuo jo.***

#### KOVOS CEREMONIJOS GERBIMAS

Pagerbimo ceremoniją formalizavo IJF švietimo komisija. Jos būtina atidžiai paisyti.

Būtina tiksliai paisyti numatyto pagerbimo, ypač priešininko pagerbimo kovos pradžioje, bei draudžiama pagerbti ar atlikti ceremonijas, numatytas kitose kovos menų sporto šakose ar disciplinose.

Be abejo, leidžiama pasveikinti priešininką kovos pabaigoje ar atsiprašyti dėl netinkamo gesto.

#### TAISYKLIŲ PAISYMAS

– Būtina skrupulingai paisyti sporto taisyklių ir nuostatų dėl antidopingo bei lažybų.



## PAGARBA ŽMONĖMS IR VIETAI

- Su priešininkais, treneriais, teisėjais, organizatoriais, svečiais, žiniasklaidos atstovais ir visuomenės nariais visada būtina kalbėti ramiai ir pagarbiai, nedarant agresyvių ar nepadorių gestų.
- Būtina paisyti antidopingo ir sporto lažybų nuostatų.
- Tiek pergalė, tiek pralaimėjimas turi būti priimtas susitvardant ir nesielgiant demonstratyviai.
- Savitvarda ir drausmingumas turi būti užtikrinami visomis aplinkybėmis.
- Būtina tausoti įrangą ir užtikrinti, kad būtų pagarbiai elgiamasi visose patalpose, viešbučiuose ir kitose buvimo vietose.
- Dziudistai atstovauja dziudo sportui ir reprezentuoja savo šalių nacionalines komandas.

## INSTRUKCIJŲ IR PROTOKOLO PAISYMAS

- Būtina paisyti varžybų taisyklių ir organizatorių instrukcijų, ypač grafikų ir įvairių protokolų.
- Būtina gerbti ir kontroliuoti savo elgesį ir jausmus apdovanojimo ceremonijų ir kitų susibūrimų metu.

## HIGIENOS PAISYMAS

- Fizinė išvaizda ir švara yra svarbu. Paisykite švaros. Pasirodykite su švari kimono, kaip nustatyta IJF nuostatose. Kai nesate ant kilimo (tatamio), visada avėkite batus ir nelipkite su batais nei ant varžybų, nei ant treniruočių tatamio.

## PAGARBA KITIEMS ASMENIMS

- Nerodykite daiktų, ženklų arba religinių gestų ar kokių nors demonstratyvių judesių prieš kovą, kovos metu ar po jos, arba iškilmingų ceremonijų metu.

## PAGARBA SPRENDIMAMS

- Gerbkite teisėjo sprendimą, nedemonstruokite nepasitenkinimo tiek varžybų metu, tiek po jų.
- NIEKADA SAVO NORU NEPRALAIMĖKITE KOVOS ir visada praneškite IJF apie dovanas, kurios buvo siūlomos siekiant susitarti dėl kovos baigties.

## 4. TRENERIAI IR JŲ KOMANDOS

### SAŽININGAS ŽAIDIMAS

- Gerbkite priešininką, jo / jos trenerį, komandos narius, teisėjus ir organizavime dalyvaujančius asmenis, svečius, žiniasklaidos atstovus bei visuomenę.
- Paisykite sąžiningo žaidimo taisyklių ir visada demonstruokite pavyzdinę elgesį.

### TAISYKLIŲ PAISYMAS

- Paisykite Etikos kodekso, IJF statutų ir reglamentų, sporto organizacijos reglamentų, taisyklių dėl antidopingo ir lažybų, vadovaukitės organizatorių instrukcijomis (ypač grafikais ir protokolais).
- = Klausykite trenerių ir paisykite jų viršenybės.
- Vadovaujantis vietinėmis taisyklėmis galima duoti ar priimti tik labai mažos vertės dovanas, pvz., kaip Olimpinių šalių ar IJF dėkingumo ar draugystės ženklą. Visas kitas dovanas būtina perduoti tai organizacijai, kuriai priklauso sportininkas / sportininkė.



- Olimpinių šalių narių ir darbuotojų bei lydinčiųjų asmenų atžvilgiu rodomas vaišingumas neturi viršyti priimančiosios šalies standartų.
- Paisykite nuostatų dėl interesų konflikto.
- Atidžiai paisykite TOK (IOC) taisyklių ir instrukcijų dėl sporto lažybų.
- Gerbkite teisėjaujančios institucijos nešališkumą ir ginkite jos sąžiningumą.

## ETIKETO PAISYMAS

- Laikykitės ir gerbkite aprangos kodą, reikalaujamą skirtingų varžybų etapų ir su jomis susijusių renginių metu.
- Išlikite kuklūs pergalės atveju ir garbingai susitaikykite su pralaimėjimu. Išlaikykite savikontrolę ir discipliną: nedemonstruokite pykčio ar nusivylimo. Kontroliuokite savo jausmus.
- Gerbkite teisėjų sprendimą, nesiskųskite tiek kovos metu, tiek po to.
- Visada elkitės garbingai ir pagarbiai.

## PAGARBA KITIEMS ASMENIMS

- Nerodykite daiktų, ženklų, religinių gestų ar kokių nors demonstratyvių judesių prieš kovą, kovos metu ar po jos, arba iškilmingų ceremonijų metu.
- Tiek kovos metu, tiek po jos nedemonstruokite nepagarbos kitiems atlikdami nekontroliuojamus gestus ar kokius nors kitus veiksmus, kurie neatitiktų dziudo dvasią atspindinčių taisyklių.
- Nepriekabiaukite fiziškai ar žodžiu varžybų ir (ar) treniruočių metu prie sportininkų ar kitų asmenų.

## PAGARBA VIETAI IR ĮRANGAI

- Tausokite įrangą ir gerbkite visose vietose ir erdvėse (įskaitant viešbučius ir kitas apgyvendinimo vietas) esančius daiktus.
- Tikimasi, kad sportininkai, kad ir kur jie būtų, reprezentuos savo sporto šaką ir jo skleidžiamą dvasią, bei atstovaus savo šalies nacionalinėms komandoms.

## 5. TEISĖJAI

### TAISYKLIŲ IR NUOSTATŲ PAISYMAS

- Gerbkite IJF Etikos kodeksą, statutus ir nuostatas, taip pat varžybų organizatorių skelbiamas nuostatas. Visada vadovaukitės organizatorių pateikiamomis instrukcijomis, ypač nurodytais tvarkaraščiais.
- Vykdykite teisėjui priskiriamas pareigas ir užduotis jų neviršydami. Paisykite teisėjų etikos kodekso.
- Vadovaujantis vietinėmis taisyklėmis galima duoti ar priimti tik labai mažos vertės dovanas, pvz., kaip Olimpinių šalių ar IJF dėkingumo ar draugystės ženklą. Visas kitas dovanas būtina perduoti tai organizacijai, kuriai priklauso teisėjas / teisėja.
- Olimpinių šalių narių ir darbuotojų bei lydinčiųjų asmenų atžvilgiu rodomas vaišingumas neturi viršyti priimančiosios šalies standartų.
- Paisykite nuostatų dėl interesų konflikto.
- Atidžiai paisykite TOK taisyklių ir instrukcijų dėl sporto lažybų. Gerbkite teisėjaujančios institucijos nešališkumą ir ginkite jos sąžiningumą.
- Pasaulio čempionatuose ar Olimpiniuose žaidynėse atrinkti dirbti teisėjai gali teisėjauti tik kitose šalyse,



pritarus IJF Prezidentui. Nepaisydami šios nuostatos, jie nebus paskiriami.

## ETIKETO PAISYMAS

- Dėvėkite tinkamą uniformą ir paisykite aprangos kodo.
- Visada išlaikykite savikontrolę, būkite mandagūs tiek ant kilimo, tiek nulipę nuo jo – kontroliuokite savo elgesį ir jausmus nepriklausomai nuo aplinkos.
- Susilaikykite nuo savo nuomonės priimdami teisėjavimo sprendimus varžybų metu.
- Varžybų metu venkite išsakyti pareiškimus, išskyrus tuos atvejus, kai taip nurodo ar leidžia IJF.

## 6. VADOVAI

### TAISYKLIŲ PAISYMAS

- IJF, Kontinentų sąjungų ir šalių narių federacijų vadovai yra teisėti dziudo pasaulio atstovai ir todėl turi elgtis atitinkamai.
- Paisykite Etikos kodekso, IJF statutų ir nuostatų, ir elkitės neviršydami vadovo vaidmens įgaliojimų.
- Vadovaujantis vietinėmis taisyklėmis galima duoti ar priimti tik labai mažos vertės dovanas, pvz., kaip Olimpinių šalių ar IJF dėkingumo ar draugystės ženklą. Visas kitas dovanas būtina perduoti tai organizacijai, kuriai priklauso vadovas / vadovė.
- Olimpinių šalių narių ir darbuotojų bei juos lydinčiųjų asmenų atžvilgiu rodomas vaišingumas neturi viršyti priimančiosios šalies standartų.
- Su IJF sutartį (ypač komercinę sutartį) pasirašiusios šalys turi paisyti nuostatų dėl interesų konflikto ir dalyvauti siekiant jo išvengti, tai yra deklaruodamos savo interesus (finansines sąsajas, akcijas, vadovavimo ryšius, darbo sutartis ir pan.) struktūroje (bendrovėje, asociacijose, fonduose ir pan.).
- Interesų konfliktas yra kliudančio pobūdžio situacija, kuri gali turėti įtakos ar atrodyti turinti įtakos nepriklausomai, nešališkai ir objektyviai vykdyti pareigas.
- Atidžiai paisykite TOK (IOC) taisyklių ir instrukcijų dėl sporto lažybų.

### ETIKETO PAISYMAS

- Paisykite renginiams tinkamo aprangos kodo.

### PAGARBA KITIEMS ASMENIMS

- Nerodykite daiktų, ženklų, religinių gestų ar kokių nors demonstratyvių judesių prieš kovą, kovos metu ar po jos, arba iškilmingų ceremonijų metu.
- Tiek kovos metu, tiek po jos nedemonstruokite nepagarbos kitiems atlikdami nekontroliuojamus gestus ar kokius nors kitus veiksmus, kurie neatitiktų dziudo dvasią atspindinčių taisyklių.
- Nedemonstruokite prievartos (fiziškai ar žodžiu) varžovų ar kitų asmenų atžvilgiu.

### IŠTEKLIŲ TAUSOJIMAS

- Visiškai skaidriai tvarkykite sporto ir privačių institucijų vadovų dispozicijoje esančius išteklius ir jauskite atsakomybę dėl jų panaudojimo.

## 7. ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMAI



- Jei įrodoma, kad pažeidžiamas Etikos kodeksas, atsižvelgiant į nustatytų faktų rimtumą, įspėjama žodžiu, arba (jei reikalinga) IJF Generaliniam sekretoriui per savaitę nuo incidento išsiunčiama ataskaita raštu.
  - Raštiška ataskaita turi būti išsami, joje būtina tiksliai užregistruoti incidento faktus, įvardinant dalyvavusius asmenis, pateikiant liudijimus ir nurodant adresus ir telefono numerius liudininkų, galinčių padėti geriau suprasti incidentą. Ataskaita turi būti parašyta viena iš trijų oficialių IJF kalbų. Patvirtinimas apie gavimą bus išsiųstas suinteresuotajai šaliai.
  - Atsižvelgiant į faktų pobūdį ir sudėtingumą, IJF Generalinis sekretorius kartu su IJF Prezidentu gali:
    - tiesiogiai imtis reikiamų priemonių, kad sustabdytų Etikos kodeksą pažeidžiančius ir sporto šakos bei IJF sąžiningumui įtakos turinčius veiksmus;
    - pranešti apie įvykį IJF Etikos komitetui;
    - pranešti apie įvykį IJF Drausmės komisijai;
    - pranešti apie įvykį išorinėms jurisdikcijos institucijoms (pvz., policijai, Interpolui, teismams).
- Bet kuriuo atveju, Generalinis sekretorius ir Prezidentas turi pranešti IJF Vykdomajam komitetui apie savo veiksmus.